

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 38 hallituksen esityksen johdosta laiksi talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain muuttamisesta

Eduskunta on 4 päivänä syyskuuta 1992 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitetun hallituksen esityksen n:o 119.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina lainsäädäntöneuvos Tarja Jääskeläinen valtiovarainministeriöstä, ylitarkastaja Pirjo-Päivi Pihlanto verohallituksesta, toimistopäällikkö Antti Suvanto Suomen Pankista, pankkiylitarkastaja Raimo Husu Pankkitarkastusvirastosta, osastopäällikkö Erkki Kontkanen Suomen Pankkiyhdistyksestä, osastopäällikkö Pekka Heikkilä Säästöpankkiliitosta, osastopäällikkö Matti Huomo Osuuspankkien Keskusliitosta, vanhempi tutkija Juhana Vartiainen Työväen taloudellisesta tutkimuslaitoksesta sekä valtiotieteen tohtori Olavi Rantala Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksesta.

Korkotulon lähdeverojärjestelmä tuli voimaan vuoden 1991 alusta. Talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslaki on ollut määräaikaaisena voimassa vielä korkotulon lähdeverojärjestelmän voimaantumisen jälkeenkin. Kuluvan vuoden toukokuun alusta voimaan tulleen lainmuutoksen mukaan lain soveltamisaikaa on pidentetty vuodelle. Lakia sovelletaan vuosina 1989—1993 tehtyihin 24 kuukauden määräaikaistalletuksiin.

Helsingissä 11 päivänä syyskuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Mattila, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Heikkinen, Jokiniemi, Kallis, Laaksonen, Lahti-Nuuttila,

Hallitus ehdottaa, että 24 kuukauden määräaikaistalletusten osalta veronhuojennuslain voimassaoloaikaa jatkettaisiin vuodelle, joten tällaisten talletusten tekeminen olisi mahdollista vuoden 1994 loppuun saakka. Samalla ehdotetaan lain soveltamisalaa laajennettavaksi kosemaan myös talletuksia, jotka tehdään kuluvan vuoden tai vuoden 1993 aikana 36 kuukauden määräaikaistileille. Edellytyksenä verovapaudelle olisi, että talletukselle maksettava korko on enintään Suomen Pankin peruskorko vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. 36 kuukauden määräaikaistilin korko voisi siten olla tällä hetkellä 8,5 prosenttia vuodessa. Lisäksi ehdotetaan lain eräitä sanontoja selvennettäväksi ja tarkistettavaksi. Lakia ehdotetaan sovellettavaksi kuluvan syyskuun 1 päivästä alkaen kertyville 36 kuukauden määräaikaistalletusten koroille.

Valiokunta toteaa, että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus poikkeaa kaavaillun pääomaverouudistuksen päälinjauksista, mutta valiokunta pitää esitystä perusteltuna vallitsevassa rahoitusmarkkinatilanteessa.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Luukkainen, Malm, Rynnänen, Savolainen, Tiuri, Vihriälä ja Vähäkangas sekä varajäsenet Backman, Lahtinen, Linnainmaa, Niinistö, Renko, Savela ja Törnqvist.

Vastalause

Hallitus perustelee esitystään siten, että 3 vuoden verovapailla määräaikaistalletuksilla voitaisiin ainakin jossain määrin hillitä ottolainauksen ja välillisesti myös antolainauksen korkotasoa. Tämä perustuisi hallituksen perustelujen mukaan siihen, että uusille tileille ohjautuisivat lähinnä ne varat, jotka ovat olleet aiemmin verovapailla määräaikaistaileilla.

Mikäli talletusten siirtymää tapahtuisi vain kahden vuoden määräaikaistileiltä uusille kolmen vuoden määräaikaistileille, ei ottolainauksen ja siten myös antolainauksen korkotaso alenisi nykyisestä, vaan nousisi johtuen näille tileille maksettavasta yhtä prosenttiyksikköä suuremmasta korosta.

Edellytyksenä pankkien anto- ja ottolainauk-

sen korkotason laskulle olisi talletusten siirtymisen nykyisiltä lähdeverollisilta tileiltä määräaikaistileille. Nykyisellä ja ennakoitavissa olevalla lähdeverollisten tilien korkotasolla ja niistä maksettavalla veroasteella siirtymää määräaikaistileille ei kuitenkaan tulisi tapahtumaan.

Yleiseen korkotasoon vaikuttamiseksi tarvittaisiinkin lisäksi esitys lähdeverollisten tilien korkotasoon puuttumisesta esim. lähdeveron porrastamisella talletuksen korkotason perusteella. Näin määräaikaistileistä tulisi kilpailukykyisempiä lähdeverollisten tilien kanssa ja tavoiteltu korkotason lasku olisi nyt esitettyä todennäköisempää.

Mielestämme valiokunnan olisi tullut sisällyttää edellä olevat kannanotot mietintöönsä.

Helsingissä 11 päivänä syyskuuta 1992

Matti Luttinen
Kerttu Törnqvist

Pentti Lahti-Nuuttila
Lea Savolainen
Juhani Vähäkangas

Jouni Backman
Timo Laaksonen